

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Posamezna šte. stane
50 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48 za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame se za
listi so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6 I,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Izha je razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6 I,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostopna peti-
vrtica K 150, osmrtnice
in zahvale po K 250, raz-
glaš in poslano vrtica po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

Nova mednarodna vojna proti Rusiji.

V francoskem parlamentu je mi-
nistrijski predsednik Clemenceau imel
daljši govor o posvetovanjih v Lon-
donu. Za nas Jugoslovane je ta nje-
gov govor velike važnosti, ker nam
odkriva politiko Francije v najbližji
budočnosti. Kakor je bila nekdanja Ru-
sija žandar fevdalne Evrope proti
nastajajoči mladi buržuaziji in revo-
lucionarnemu proletariatu, posebno
v Franciji, tako je sedaj prevzela
Francija nase vlogo internacional-
nega žandara buržuazije proti na-
stopajočemu proletariatu, posebno
ruskemu. Vloge so se zamenjale.

Clemenceau je med drugim re-
kel, da mu je uspelo prepričati Itali-
jo, da mora živeti z Jugoslovani v
najboljšem sporazumu vsled nevar-
nosti pred Rusijo. Izjavil je, da bodo
zavezniki, kakor tudi države, ki me-
le na Rusijo, obkrožene od ruske ne-
varnosti, a da bo antanta stala na
strani vseh narodov, ki bodo napade-
ni ob boljševikov.

Razn na Poljake smemo raču-
nati tudi na Rumunijo in Jugoslavi-
jo, a ker more igrati Jugoslavija pri
tem vidno vlogo, je brezpogojno po-
trebno, da se izključi vsak novod-
rznopora med njo in Italijo. Če bo na-
petost med Italijo in Jugoslavijo tra-
jala, bo to ognjišče nesporazuma
nekekad ne zagorelo, a nobeden ne
more danes vedeti, kam bi to pri-
vedlo Evropo. Italijo smo morali
prepričati, da mora biti temelj niene
politike trdna zveza s Srbij. Prišli
smo na odpor od obeh strani, a uspe-
li smo nam ga le odbiti ali bolje, posled-
ice same so popolnoma zadostovale,
da smo jih o tem prepričali brez na-
ših argumentov. Tu morem reči brez

indiskrecije, da bo Nitti, ki ima brez
sumnje veliko zaslug v današnjih
prilikah, prevzel odgovornost, ki je
izgledala v večih zapletlih pre-
težkah njegovim prednikom... (1).
Nitti je že o tem izjavil enemu Fran-
cozu, kateri nas je o tem obvestil.
Nitti je sklenil storiti vse, da pride
do sporazuma s Srbij.

Iz tega Clemenceauvega el-s-
pozeja se jasno vidi, da skuša Fran-
cija vs male narode podnetiti na boj
proti Rusiji. Jugoslavija naj bi izrvala
vidno vlogo v tem, ker bi bila žan-
dar proti eventualni socialistični re-
voluciji v Italiji, ki bi mogla vzbruh-
niti v sredini antante.

Toda Clemenceau se močno mo-
ti v svojih načrtih, ko meni napra-
viti Jugoslavijski privesek Francije in
io storiti od nje popolnoma odvisno.
Ne bomo mi, Jugoslovani, prelivali
svoje krvi za Francijo in niene kapita-
liste, kakor tudi ne za nobenega
več, kati dovoli smo lo preliči proti
lastni volji prisiljeni za Avstrijo in
cesarsko Nemčijo. Nočemo postati
votlaška kolonija Francije, ki bi rača
prevzela nad nami ulogo poginule
Avstrije. Hočemo postati popolnoma
samostojni v vsakem pogledu. Do-
voli krasno vlogo, ki jo le nameril
stari »tiger« Jugoslaviji, prepustimo
Franciji sami!

Nitti en Jugoslovani ne sme preliti
svoje krvi v boju proti znamenito-
mu ruskemu proletariatu, proti one-
mu velikemu duhu, ki le strli okrove
modernega suženstva in ki hrepeni
le po miru in novemu vstvarjanju.

Jugoslavija ne sme niti indirek-
tno sodelovati v boju imperialistične
antante proti sovjetski Rusiji.

go pismo, v katerem jih nujno prosil,
da zadržijo v sedanjem trenutku
revolucije v Italiji, ker bi škodovala
utrujenosti sovietske republike na Ru-
skem. Rusija mora sedaj skrbeti za
to, da doseže priznanja, da se bo mo-
gla mirno razviti.

PRED RESNIMI DOGODKI V BOLGARIJI.

LDU, Carigrad, 10. V Bolgariji
so izbruhli nemiri. V Čistenjinu
(Küstendil) so se spoprijeli redarji in
prebivalci. Govori se, da je mnogo
oseb mrtvih in ranjenih. Vsi teh do-
godb je vlada proglasila vojno sta-
nje v vsej Bolgariji. — Vse kaže, da
je revolucionarno gibanje, ki se le
pričelo v Bolgariji, zelo resno. Pred
dvorom je prišlo do krvavih spopad-
ov med volaki in prebivalci Raču-
naja, da je bilo okoli sto oseb mrtvih
ali ranjenih. Volaštvo je večer za-
sedlo Sofijo in je vpostavilo mir.
Javljajo, da vre v notranosti dežele,
da se pa niso polavili resni nemiri.
— Železniški, brzojavni, poštni in
tvarniški delavci na Bolgarskem so
proglasili stavko. Med stavkalci in
in volaštvom je prišlo do krvavih
spopadov.

DR. RENNER V PRAGI.

LDU, Praga, 10. (DunkU.) Davi
ob 7. uri 45 minut le došel sembrat
državni kanclar dr. Renner s sprein-
stvom.

ČEHOSLOVAŠKA ZA DUNAJ- SKO DECO.

LDU, Dunaj, 9. (DunkU.) Čeho-
slovaško poslanstvo naznanja, da je
čehoslovaška vlada dovolila 500 du-
najskim otrokom, ki se pošljejo na
Norveško, prosto vožnjo po čehoslo-
vaških železnicah.

USTAVNI ODESEK ČEHOSLOVA- ŠKE NARODNE SKUPŠČINE.

LDU, Praga, 9. (ČTU) Ustavni
odsek narodne skupščine je sklenil,
ker ima predsednik republike pravi-
co veta, po katerem sme v 14 dneh
narodni skupščini vrniti sprejeti za-
kon, da stopi tak zakon kljub temu
v veljavo, ako obe zbornici ali pa
vsaj poslanska zbornica ostane pri
prvotnem sklepu po poimenskim gla-
sovanju s tri petinsko večino. Dalje
je bilo sklenjeno, da se voli pre-
sednik republike na 6 let in da nihče
ne more biti več kot dvakrat zapo-
redoma izvoljen za predsednika. Ako
bi bil kdo več kot dvakrat zapore-
doma izvoljen za predsednika, se
mve zopet voliti šele po preteku 6
let. Ta določba ne velja za prvega
predsednika republike. Dalje se je
sklenilo, da se po vladni določbi na-
re voliti namestnik predsednika, ako
bi bil predsednik 6 mesecev bolan
ali sicer kakorkoli oviran izvrševati
svojo službo. Predsednik ne more
biti obenem tudi član narodne skup-
ščine. Njegov glavni sedež je Praga.

ŽELEZNIŠKA STAVKA V PO- RENIJU.

LDU, Berlin, 10. (DunkU.) Stav-
ka železničarjev v poreskem indus-
trijskem ozemlju se je razširila še
na dve postaji. Na Saksonskem in na
Bavarskem so železničarji stavili
nove mezdne zahteve.

NAČRT DELA VRHOVNEGA SVETA.

LDU, Lyon, 10. (Brezlično.) Pr-
vo vprašanje, ki ga bo načel vrhovni
svet, bo ladjarski problem. Britan-
sko časopisje že piše o neki rešitvi.
Reka in Zader bi bila proglašena za
prosti mesti, tako da bi se s tem upo-
števala volja prebivalcev, ki zahte-
vajo neodvisnost. Dalnatiška obal
bi imela biti nevtralizirana. Drugo
vprašanje, o katerem se bo trojica
posvetovala, je vprašanje Turčije,
predvsem Carigrada. Razen tega
bo imela konferenca urediti še tole:
1. ugotoviti mere, ki jih bo treba
ukreniti, da se popolnoma izvrši mi-
rovna pogodba z Nemčijo; 2. sestavi-
viti noto, ki se bo poslala Holandiji

z zahtevo, da izroči bivšega cesarja
Viljema, ki pride pred sodišče; 3.
način, po katerem bi se z največjo
gotovostjo dala izvesti izročitev
drugih nemških zločincev s kron-
princom vred in ki jih zahtevalo za-
vezniki; 4. izdelati novo francosko-
angleško pogodbo, ki bi imela nadome-
stiti francosko - angleško - ame-
riško zvezno pogodbo v slučaju, da
Zedinjene države te ne ratificirajo;
5. rusko vprašanje, ki se bo obrav-
navalo čisto iznova.

UVELJAVLJENJE NEMŠKE MI- ROVNE POGODBE.

LDU, Berlin, 10. (DunkU.) Wolt-
fov urad poroča iz Pariza: Danes ob
šestnajstih sta na Quain d'Orsay v
kabinetu ministra za zunanje stvari
ministeriali ravnatli Simson in bar-
on Lersner v navzočnosti članov
vrhovnega sveta podpisala protokol
od 1. novembra. Nato je Clemenceau
izročil pismo, potrdilo o znižanju
odškodninskih zahtevkov za Scapa
Flow. S tem je mirovna pogodba
stopila v veljavo. Clemenceau je iz-
javil, da bo še danes podpisal pavi-
le, da se odlepilo v domovino nem-
ški vojni uletniki.

45.000 DELAVCEV STAVKA V BOMBOJU.

LDU, Amsterdam, 10. (DunkU.)
Kakor poročajo »Times« iz Bomba-
ja, je tamkal izbruhnila nova stavka,
katere se udeležuje 45.000 delavcev
iz 16 tovarov.

POPLAVA V TOSKANU.

LDU, Rim, 10. (DunkU.) Vsled
povodni, ki je nastopila v področju
reke Arno v Toskani, so predmestja
Pize popolnoma poplavljeni. Vsled
izredno deževje vode so reševalna
dela zelo otežkočena.

Dnevne vesti.

Koroški klerikalizem.

Iz Koroške nam pišejo: »Slo-
venec« od 28. decembra prinaša čla-
nek o delovanju socialističnih pri-
stašev na Koroškem. Kdor je pisal
dot. članek je očitno računal o tem,
da je koroško ljudstvo silno pozab-
ljivo. Korošci se pa — posebno mi v
Rožni dolini — še vsi prav dobro
spominjajo, kako so duhovniki leta
1914. prirejali tabore, na katerih so
kmetom trobili svojo skrajno razbu-
ritost: »Dolgo so nam Srbi metali
orožja pod noge — sedaj pa le čas,
da jih pobijemo« itd. itd. Sedaj se pa
delajo, kakor da so na Koroškem le
zaradi tega pridigali v slovenščini,
da bi »narodnost« ohranili — in ni-
kakor ne morda zaradi tega, ker je
bilo nemstvo v teh krajih protikleri-
kalno! Ni jim — kajpada — šlo za
svojo lasno kožo — le »slovenstvo«
jim je bilo na srcu — kajpada.

Saj je vsem znano, da so klerikal-
ci vedno taki prebrisani tiči, da jim
ni para; ko so v svoji vladajočosti
našli oporo in zaščito s strani Habs-
buržanov, so bili njihovi sveto pre-
pričani in navdušeni hlapi — sedaj,
v času demokracije, le na menda bo-
lje pokazati se »ljudski«. Zato je tudi
na Koroškem črna internacionala
postala sedaj celo »narodna« — »so-
kolska«, itd. Kaj želite več? — To
pa zato, ker pričakujejo, da jim bo
Koroška pomagala, da vzdržijo svo-
jo moč še lepo število let. Urezali se
bodo, ljudstvo jih je sito. Dolgo —
predolgo! — so imeli moč v rokah
— toda ta vojna, za katero so kleri-
kalci delali s tako vno, je ljudstvo
vzbudilo iz dolgega spanja brezbriz-
nosti. Dosti dolgo je ljudstvo za-
upalo klerikalcem in bilo varano od
njih — sedaj pride obračun! Tega se
klerikalci seveda boje in zato se ve-
hementno zaletavajo v naše silajne
shode in »Slovenec« zavija, laže in
se čmeri, da je »neka« (neka) je ze-
lo dobro! gospa Kristanova« uga-
njala »ostudno farško gonjo«. Sodr-
žica Kristanova je nasprotno v svo-
jem govoru navedla številke in fak-
te, s katerimi se bolj zadena, kakor s

psovanjem, ni pa še nikdar izrazov
»far« ali »klerikalni zmai« in ne jo-
no rabila. Kdor lahko tako stvarno
govori, kakor mi socialisti, ta ne po-
trebuje takih rekvizitov: priuča-
mo jih radevolle drugim ljudem.
Kdor pa hoče poznati »gnusne me-
tode političnega boja«, ta naj posle-
da klerikalce in njihova glasila, pred-
vsem »Slovenca«, pa bo takoj na
iasnem.

Kavalirij!

Iz vrst trgovskih nastavlencev
smo preliči: Pri tukajšnji tvrdki
Cvančara so radi tatvine a-trirali
dva uslužbenca. Plače teh dveh so
zrasle: za asistenta 400 K in za
uslužbenko 280 K na mesec. Imenit-
imenovali tvrdke je ob gibanju tr-
govskih nastavlencev izjavil, da ra-
le zanre trgovino, kot da zviša pla-
e svojim nastavlencem. Plače drugih,
pri niem uslužbenih nastavlencev
znašajo po 300 do 350 K na mesec.
Vprašamo vse razsodne ljudi ali le
potem čudno, da se kateri izmed na-
stavlencev v skrajni sili izpogabi?
Dale vprašamo vlado: Ali ne eksis-
tirira noben paragraf zoper to o
brezobzirno izkoriščanje uslužben-
cev? Ali se bode še dalje dopustilo,
da se ubija eksistenca mladim lja-
dem s tem, da se jim za vedno uti-
na na čelo pečat tatu, vkljub temu da to
store v največ slučajih skrajne po-
trebe, v katere jih silijo slabe de-
lovne in plačilne razmere? Priče-
vali bomo pod gornjim naslovom
redno imena vseh brezobzirnih izko-
riščevalcev v trgovini, ter primerno
osvetlili ljudi, ki pač znajo delati
masne dobičke, a svojim nastav-
lencem ne privoščijo plač, ki bi jim
omogočale pošteno življenje.

Tarnsport v Prago preko Dunaja
in Brna 12. t. m. odide iz Ljubljane
ob petnajstih. Vsi, ki odnutele, z
nim, morajo priti na kolodvor vsaj
do 14.

Pri poštnem čekovnem uradu so
strankam na razpolago sprejemne
uradne ure pri ravnanstvu in v pri-
lavnici od 8.30 do 14.30 ure.

Tečaj za poliščilo ima pouk ob
torkih in petkih od 6.—7. ure zvečer
na realni gimnaziji na Poljanski ce-
sti. Prihodnjo uro (v torek, dne 13.
januarja) se bodo sprejemali še n-
člani. Za dijake je učna znatno zni-
žana.

Promocija, G. Lovro Sušnik iz
Breznice pri Škofji Loki je promovir-
ral 19. decembra m. l. v senatni dvo-
rani dunajskega vseučilišča doktor-
tem modroslovja.

Konališče v hotelu »Slon«. Vsled
nove naprave parnega kotla, ostane
konališče od danes nadalje do pre-
klica zaprto.

Urad za pospeševanje obrti spre-
tema stranke samo od pol 9 do 12.
ure dopoldne.

Planinski oles v Borovljah. pri-
redi podružnica »Slov. plan. dru-
štva« za Rož v Borovljah dne 1. fe-
bruarja 1920 ob pol 20. uri.

Pojasnilo o mezdnem gi- banju usnarjev in sorod- nih strok.

Koncem novembra pr. l. je vlo-
žilo Osrednje društvo usnarjev in
sorodnih strok Zvezi industrijev, od-
delek za usnjarsko obrt za Sloveni-
jo, spomenico, v kateri se je zahte-
valo zvišanje plač, plačevanje ne-
katerih praznikov, družinske pri-
spevke za svoje, kakor tudi enaki
odpovedni rok za vse, v to strolo
spadajoča podjetja.

Osrednji odbor se je postavil na
stališče, da je nujno potrebno, da se
prične v urejevanju delavskih raz-
mer enotno postopati za vse delav-
stvo ene in iste stroke. To je potreb-
no zato, da se podjetniki ne bodo
mogli izgovarjati eden na drugega
glede konkurence, kakor tudi vsled
tega, ker so se podjetniki že popol-
noma centralistično organizirali v
Zvezi industrijev.

Najnovejša poročila.

Jugoslavija.

KOMPROMISNI PREDLOG O RE- ŠITVI VALUTNEGA VPRAŠANJA.

LDU, Belgrad, 11. V vodilnih
političnih krogih je v zadnjem tre-
nutku nastal glede rešitve valutnega
vprašanja kompromisni predlog, ki
sprejema Velkovičev načrt z neka-
terimi formalnimi modifikacijami. Bi-
stvene točke tega kompromisnega
predloga so sledeče: Reorganizirana
Narodna banka naj potegne stare
kronje iz prometa s tem, da jih za-
menja z novo kronsko novčanicjo.
Ker takih novčanic še ni natisnjenih,
naj se za sedaj uporabijo v to svrhu
nove natisnjeni državni dinarji, ki
se morajo s posebnim natiskom na
obeh straneh označiti kot krona in
sicer, ker takih novčanic še ni dovolj
natisnjenih, naj bi se natisnil kakor
po Velkovičevem načrtu na vsako
tako dinarsko novčanicjo večkratni
iznos v kronah. Poleg kronskih
novčanic naj bi izdajala Narodna
banka dinarske novčanicje. V garan-
cijo novih bankovcev (kronskih in
dinarskih) bo dala država Narodni
banki državne bone. Na ta način
prevzame država jamstvo za izme-
njavo nove kronje. Ta državna ga-
rancija bo podprta zlasti s tem, da
se zastavi del državnih sum, katerih
čisti dohodek bo deloma služil v
sukcesivno kritje novčanic Narodne
banke. Dosedanje kritje Narodne
banke bo služilo tudi kot kritje za
nove kronje in dinarske novčanicje.
Razmerje med novo krono in nje
zlato podlago (Münzfuss) ostane za
sedaj nerešeno. Reši ga šele parla-
ment. Istotako naj parlament določi
zlato podlago za dinar. Sedanja zla-
ta podlaga starega dinarja se do te-
daj suspendira. Tudi nadalje na osta-
ne v veljavi za razmerje med krono
in dinarjem sedaj obstoječa službena
relacija 4:1. Vsakdo sme plačevati
pri državnih blagajnah v kronah ali
dinarjih po tem kurzu. Državna pla-
čila, zlasti uradnikom se izvrši radi
zadržanja sedanjih tržnih cen v
vsem starem ozemlju kronje izklju-
čno v novih kronskih novčanicah.

Mali kronski bankovci, ki danes več
ali manj vrše ulogo drobja, se v
najkrajšem času nadomeste z no-
vim papirnim novcem.

USTAVOTVORNI ODESEK.

LDU, Belgrad, 10. »Politika«
javlja: Početkom tega meseca se
osnuje ustavotvorni odesek, ki bo
imel nalogo, pripraviti novo ustavo
in sploh vse, kar je potrebno za
konstituantno. V ta odesek vstopi 11
članov iz vladnih skupin, isto šte-
vilo se ponudi članom opozicijskega
bloka. Razen tega vstopita v
odesek dr. Draža Pavlovič in dr. Jo-
sif Smedlaka kot narodna poslanka
izven strank. Člani ustavotvornega
odeska bodo morali izvoliti izve-
dence za javno in državno upravo.
Kakor se glase zadnje vesti, so ra-
dikalc pripravljeni, vstopiti v ta
ustavni odesek. Naloga ministrskega
predsednika Davidoviča je sedaj, da
se sporazumi z g. Protičem.

NARODNI KLUB ZA ZAMENJAVO KRON AL PARL.

LDU, Belgrad, 10. Dr. Laginja
je ministrskemu predsedniku Ljubi
Davidoviču poslal poziv, kakor je to
zahtevala konferenca Jug. dem. stran-
ka dne 2. januarja t. l. v Ljubljani.
Stvar je vzbudila veliko pozornost
v Belgradu, to pa zato, ker je s
tem prišlo do zloma v opozicio-
nalnem bloku med radikalc in pri-
staši Narodnega kluba. Radikalci
namreč z vso vno branijo relac-
cijo 1:4 in očitajo finančnemu mi-
nistru Veljkoviču, da je napram
kronskim interesom preveč po-
pustljiv.

Po svetu.

MEZDNO GIBANJE ŽELEZNI- ČARJEV V TRSTU.

LDU, Milan, 9. (DunkU.) Kakor
poroča »Secolo«, so železničarji v
Trstu začeli mezdno gibanje.

LJENIN ITALIJSKIM SOCIJA- LISTOM.

LDU, Berlin, 10. (DunkU.) »Lo-
kalanzeiger« proča iz Lugana: Ka-
kor poroča rimska »Epoca«, je pisal
Ljennin italijanskim socialistom dru-

Z ozirom na to spomenico so se pričela dne 12. decembra m. l. pogajanja obeh prizadetih strank. Pogajanja bi, kakor je vse kazalo tudi ugodno potekla, ko ne bi bila deželna vlada ravno v neugodnem trenutku, sicer z dobro voljo pomagati splošnosti, posegla vmes ter na en udarec znižala cene izdelane usnja za 30—40%. Svojega namena pa vlada s tem ni dosegla. Kar je namreč posameznik po tem znižanju cen usnja oziroma čevljev pridobil, to plačuje sedaj v povišanju cen mesa za gotovih 50—80%. Dokaz: Mesariji so prodajali sirove kože kg po 28—38 K. Sedaj jih pa morajo oddajati po 18 K kg. Meso je bilo prej po 12—14 K, sedaj pa je po 14—16 K kg. Ako rabin vsako leto dva para čevljev, ki štanejo danes ca 30 K manj, kakor so veljali pred vladno naredbo, zato pa moram doplačati na mesu. Če n. pr. računamo vsak dan pol kilograma mesa, to je letno 180 kg, znaša povišek a kg 2 K ravno 360 K. Pri čevljih si je družina s 4 osebami prihranila 240 K, pri mesu pa doplača 360 K. Izgubi torej letno 120 K. (Posledice naredb naše deželne vlade).

Ko so tovararni dobili ukaz tako hitro znižati cene, tudi ni bilo pri takratnih pogajanjih mogoče ničesar doseči. Ker Osrednje društvo ni moglo klub vsemu odnehati od svojih zahtev, se je pogajanje nadaljevalo dne 7. t. m. Do delnega zaključka je prišlo na sledeči podlagi: Tovarnarji zvišajo začasno, to je do definitivne pogodbe, vsem zaposlenim delavcem in delavkam 4 K dnevno in veljavno od 1. decembra 1919. Zahteve po družinskih dokladah se priznajo za opravičene. Te doklade se bodo začele izplačevati od 1. januarja t. l. v višini, ki se bo še tekom tega meseca določila. Sprejeli so se dalje predlogi o vzpostavitvi prejemne komisije, ki naj bo sestavljena tudi iz delavcev te stroke ter komisije za poravnava malih sporov v stroki sami.

Tovarišem in tovarišicam polagam torej na srce, da ne bilito svojih zaupnikov, katerim so poverili zaupanje, da jih zastopajo. Bodite uverjeni, da bodo zaupniki storili prav vse, da dosežejo vaše opravičene zahteve. Malo potrpljenja!

Takoj, ko se prične anketa med vladno in industrijo s sodelovanjem vseh prizadetih strokov, za gotovo upamo, da dosežemo naše zahteve v polni meri.

Velika krivda zadene našo osrednjo vlado, ker ne pokaže v obče nikakega pravega smisla za povzdigo naše industrije, ker na vseh konic in krajih zapira meje. Tudi pokrajinske vlade bi morale stati v tesnejši medsebojni zvezi in ne da si med sabo prepovedujejo uvoz oziroma izvoz usnja. Tudi tu je treba več smoternega sodelovanja. Če hočemo ohdržati na njenem višku usnarsko in čevlarsko industrijo, ki je za našo državo tako nujno potrebna in ki se je v zadnjih letih posebno v Sloveniji začela tako lepo razvijati. —T—

Gospodarstvo.

Mlinarjem. Urad za pospeševanje obrti ima na razpolago manjšo množino svile za sita št. 7. Interesenti naj se zglasijo najkasneje do 24. t. m.

Železo za ključavničarje, kovače in kovinarje. Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo je sklenila s kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah pogodbo, po kateri je družba obvezana odstopiti Uradu za pospeševanje obrti večjo množino raznovrstnega železa. Opozorjamo obrtnike, da takoj priglasijo svojo potrebo ter dimenzije natančno navedejo. Priporočamo, da več obrtnikov skupaj naroči celo vagonsko pošiljavo, in sicer se mora naročiti od vsake dimenzije najmanj 500 kg. Na manjša naročila se ne bomo mogli ozirati, zato priporočamo zadrugam, da za vse obrtnike v njihovem okraju skupno naroči potrebno železo.

Iz Slovenije.

Kamnik.

Predno je zatonilo v večnost 1. 1919, je morala z njim zatoniti tudi zvezarska zvezda. To se je zgodilo na zvezarskem shodu v gostilni pri Rodetu. Dva nadzvezarja iz Ljubljane sta namreč zborovalcem tako silno pihala na srce, da sta jih polagoma izpihala iz sobe. Zvezarji so razbognali, da v Domžalah ni primeren kraj za podružnico. Nam se pa zdí, da je zvezarska zvezda v Domžalah ravno tako žalostno nehala svetiti.

kakor v Kamniku, čeprav ni svetila niti za časa vojne, niti pri pogajanjih v Belgradu. Zato nam za njo ni prav nič žal... Naše delavstvo je trdno odločeno, in noče nikdar sodelovati s podreptiki kapitalistov. To si zapomnite enkrat za vselej!

Smartno pri Litli.

Naši klerikalci slutijo, da se jim bliža dan obračuna. Zato sklicujejo shod za shodom in perejo svoje grešne duše s pomočjo dušnih pastirjev, ustanavljanjem konsumov, kmetskih zadrug. Prepovedujejo celo pod smrtnim grehom čitanje našega delavskega časopisa. Ljudstvo nima do klerikalnih hinavcev nobenega zaupanja več. Naveličalo se je komande iz »farovža«. Posebno pa delavstvo ni še pozabilo klerikalnih habsburških pijavk. Spominja se dobro, kako je bilo prezirano in se ga gospodje klerikalci, če ni trobilo, v njihov rog, naznanjali pristojnim oblastem in pošiljali na fronto! Zato bo ob volitvah s klerikalci tudi pošteno obračunalo! Vsakemu poštemu človeku se gabi pisanje klerikalnega časopisa, ki je polno zabavljiv in laži. Posebno sta mojstra v tem »Slovenec« in »Večerni list«, ki imata menda kar od metra. Vse zastoni, potuhnienci! Naše delavstvo zna trezno misliti! — Še nekaj naj omenimo! Naša kraj. organizacija je trn v peti tukajšnjega tovarnarja F. K., ki bi se delavstvu moral zahvaliti za pridobljene milijone, pa jim je, takoj ko je stopil v veljavo zakon o osemurnem delavniku odzvel aprovizacijo. Kakor nam je znano, prodala usnje samo nekaterim osebam, čeprav ga mu ne priznajo v zalogi. Najbrže mu ne gre več tako dobro kot v raniki Avstriji, ko so mu ljudje nanosili na kup žita, masti, laic medu itd. in le svoje delavce hranili z nezabeleno repo. Kakor se nam zdí, smatra ta gospod delavce še vedno za svoje sužnje...

Radeče pri Zidanem mostu. Naša stranka je sklicala 28. decembra m. l. javen protestni shod proti dražini. Udeležba je bila zelo velika. Ker govornik iz Ljubljane vsled ustavljenosti železniškega osebnega prometa ni mogel priti, je sodr. Picinin ob četrtem na 12. uro otvoril shod. Za predsednika je bil izvoljen sodrug Kiseli K. in za zapisničarja s

Petrič A. Prvi je govoril sodrug Picinin, poljasnil vzrok vedno naraščajoče dražine ter pozval vse na boj proti kalem. Navzoči so mu zelo prirevali. Govoril je nato tudi pripadnik JDS Est R. Enoglasno je bila sprejeta resolucija, ki je bila že objavljena v »Napreju«. Nato je sodrug Kiseli zaključil shod.

Celje.

V »Delavcu« št. 44. smo čitali notico o g. Maksu Janič. Da bo stvar še čistjša, povemo, da je ta gospod svojim pomočnikom in učencem na dan 26. in 28. dec. l. l. torej ob praznikih, zapovedal peči pecivo, kar je po cerkvenih zapovedih greh, po naredbi deželne vlade z dne 24. nov. št. 719 pa prepovedano in je vpeljan nedeljski počitek. Organizacija življskih delavcev, skupina Celje je vložila proti početju g. Janiča protest in pričakule od mestnega magistrata pravilne rešitve. Vse pekovske uslužbenke pa tem potom pozivljamo, da vsake eventualne neredosti v obratih takoj prijavijo svoji organizaciji.

Limbuš pri Mariboru.

Za naš shod, ki se je vršil prejšnjo nedeljo, in na katerem je obširno poročal zadrugi tajnik, sodrug Slanovec, je napravil izvrstno agitacijo naš gospod župnik, za kar se mu najtopleje zahvaljujemo. Rekel je, da zagreši vsak smrtni greh, kdor pojde poslušat rdeče apostelne. In glej, po maši so se napolnili zborovalni prostori do zadnjega kotička in ljudstvo je stalo še pred hišo. Zanimanje je bilo veliko, greha pa nobenega. Burno pritrjevanje govorniku je pokazalo, da se naš mali kmetski in delavski trpin zaveda svoje dolžnosti. Pristopilo je zopet veliko novih članov in veliko ljudi je naročilo naše liste. — Da, tudi mariborska okolica vstaja vključ vsem nasprotnikom! Kmetie in delavci na noge, le v naši stranki je vaše odrešenje! Mi pojdemo v boj za našo staro pravdo, če še tako hulske zone nas in nas denuncirajo!

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Rudolf Goloub, Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico.

Redni občni zbor

se vrši

v nedeljo, dne 25. januarja 1920 v Ljubljani
:: v zborovalni dvorani deželnega dvorca ::

Začetek ob 8. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.	6. Izprememba pravil.
2. Poročilo načelstva.	7. Volitev načelstva.
3. Poročilo računov za leto 1918/19.	8. Volitev nadzorstva.
4. Poročilo nadzorstva.	9. Sklepanje o predlogih, ki so se vložili v smislu pravil. (Novi opravitnik za bolniško podporo.)
5. Sklepanje o vporabi prebitka.	

Nadzorstvo.

Opomba: Delegatje in gostje dobe posebna vabila. Ostali člani imajo dostop na galerijo, ako se izkažejo z izkaznico, ki jo dobe pri načelniku zadrge.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poziv k subskripciji novih delnic.

Vsled sklepov občnih zborov delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani z dne 5. maja in 21. decembra 1919 v to pooblaščen je sklenil upravni svet na temelju odobrenja Poverjenjstva za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani od 27. oktobra 1919, št. 9068 v svoji seji dne 21. decembra 1919 provesti zvišanje delniške glavnice

od SHS K 20.000.000— na SHS K 30.000.000—

izdajo 25.000 novih delnic po SHS K 400—nom. v skupnem znesku K 10.000.000—

pod sledečimi pogoji:

- Subskripcija novih delnic se vrši od 15. do 31. januarja 1920
 - pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah;
 - pri Hrvatski trgovinski banki v Zagrebu in njeni podružnici v Osijeku;
 - pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah v Čehoslovaški in
 - pri podružnici Živnostenske banke na Dunaju v Nemški Avstriji.
- Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsakeh 5 starih 2 novi delnici a K 400— nom. po SHS K 700— tel quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji. Odlomki delnic se pri tem ne vpoštevajo.
- Novim interesentom se ponudi ostanek 5000 delnic a K 400— nom. kakor tudi morebitni ostanek dosedanjim delničarjem pripadajočih delnic, ki jih isti ne subskribirajo, po SHS K 900— tel quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji.
- Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1920 ter opremljene s kuponom za leto 1920.
- Pri subskripciji se morajo predložiti subskripcijskemu mestu v zgoraj navedenem roku plašči starih delnic v svrhu označbe, da je pravica do opcije izvršena, docim imajo imetniki delnic zadnjih 2 emisij, katerih izdaja vsled tehničnih zaprek ni bila do sedaj mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadevnih pismenih priglasnic in začasnih potrdil o vplačanih delnicah.
- Od ažijskega kurznege dobička nove emisije se dodeli po odbitku stroškov in doklad te emisije SHS K 1.000.000— pokojninskemu zakladu banke, ostanek pa pripade ažijskem rezervnemu zakladu banke.
- Nove delnice se izročijo subskribentom tekom leta 1920 proti izročitvi začasnih potrdil ozir. obračunov o subskrib. delnicah.
- Reparticijo delnic, določenih za nove delničarje, si pripruže upravni svet po končanem subskripcijskem roku.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1919.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.